gemeente Eersel
Kempisch wonen in een wereldregio

Raadsinformatiebrief

Onderwerp:	Actuele informatie inzake de financiële gevolgen van de meicirculaire 2023
Van:	College van burgemeester en wethouders
Portefeuillehouder:	S.J. Kraaijeveld
Datum B&W besluit:	12 juni 2023
Zaaknummer:	

Zoals vertrouwd ontvangt u voorafgaande aan de behandeling van de voorjaarsnota 2023-2026 de financiële gevolgen van de meicirculaire 2023, die op 31 mei is verschenen. Deze circulaire is een zeer uitvoerige circulaire waarin met name de financiële mutaties van het gemeentefonds zijn verwerkt. Met deze raadsinformatiebrief proberen wij u zo duidelijk mogelijk op hoofdlijnen te informeren over de uitkomsten van deze circulaire. Tot slot geven wij u een bijstelling van de begrotingssaldi zoals deze staan vermeld in de voorjaarsnota 2024-2027.

1. Meicirculaire 2023

Deze meicirculaire 2023 zal net als voorgaand jaar worden vertaald in onze ontwerpbegroting 2024-2027. Aangezien de effecten voor 2023 pas in de 2e bestuursrapportage 2023 worden verwerkt (en deze rapportage komt pas in december in uw raad), informeren wij uw raad nu al over de effecten van de meicirculaire voor het begrotingsjaar 2023. De financiële mutaties vanuit de meicirculaire 2023 worden in onderstaande tabel weergegeven. Onder deze tabel worden deze punten toegelicht.

gemeente Eersel
Kempisch wonen in een wereldregio

Financiële mutaties als gevolg van de meicirculaire 2023

		2023	2024	2025	2026	2027
1	Accres, loon- en prijsbijstelling, hoeveelheids-verschillen, ontwikkeling uitkeringsbasis, nominale ontwikkeling, mutatie woz-waarde en plafond BTW compensatiefonds	369.572	1.894.467	1.835.275	1.428.693	208.905
2	Financieringsmethodiek medeoverheden					792.780
3	Integraal zorgakkoord			87.648	82.473	79.400
4	Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijk hulp Wmo			80.260	75.542	72.748
5	Herinvoering eigen bijdrage Wmo				-175.761	-169.259
6	Rijksuitkering Jeugdzorg		938.564	560.451		
7	Flankerend beleid energiearmoede	23.072				
8	Dienstverlening gemeente aanpak armoede en schulden	18.458				
	Mutatie integratie en decentralisatie uitkeringen:					
9	Wet goed verhuurderschap	8.456				
10	Brede impuls combinatiefuncties/buurtcoaches	-85.690	-85.690	-85.690	-85.690	-85.690
11	Taal voor ontheemden uit Oekraïne	17.288				
12	Leerlingenvervoer Oekraïne	31.845				
	Totaal bruto effect meicirculaire 2023	**383.001**	**2.747.341**	**2.477.944**	**1.325.257**	**898.884**
	Reserveringen/stelposten:					
1a	In voorjaarsnota ingeschatte compensatie voor lonen en prijzen, welke gecompenseerd worden in de meicirculaire 2023		-1.960.000	-1.960.000	-1.960.000	-1.960.000
1b	Hogere salariskosten loongebouw 2023	-720.000				
3a	Integraal zorgakkoord			-87.648	-82.473	-79.400
4a	Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijk hulp Wmo			-72.000	-72.000	-72.000
5a	Herinvoering eigen bijdrage Wmo				175.761	169.259
6a	Vrijval opgenomen stelpost rijksuitkering jeugdzorg		-934.000	-806.000		
6b	Bijstelling stelpost rijksbaten jeugdzorg				-305.552	-398.200
6c	Taakstelling conform hervormingsagenda			300.000	300.000	300.000
7a	Flankerend beleid energiearmoede	-23.072				
8a	Dienstverlening gemeente aanpak armoede en schulden	-18.458				
9a	Wet goed verhuurderschap	-8.456				
10a	Brede impuls combinatiefuncties/buurtcoaches	85.690	85.690	85.690	85.690	85.690
11a	Taal voor ontheemden uit Oekraïne	-17.288				
12a	Leerlingenvervoer Oekraïne	-31.845				
	Netto effect meicirculaire 2023	**-350.428**	**-60.969**	**-62.014**	**-533.317**	**-1.055.767**

1+1a+1b Accres, loon- en prijsbijstelling, hoeveelheidsverschillen, ontwikkeling uitkeringsbasis, nominale ontwikkeling, mutaties woz-waarde en plafond BTW compensatiefonds

De algemene uitkering wordt berekend door objectieve maatstaven (zoals inwoners, uitkeringsgerechtigden) te vermenigvuldigen met gewichten (bedrag per eenheid). Bij iedere

circulaire wordt deze berekening geactualiseerd op basis van de recent beschikbare gegevens. De grootste mutatie is de indexering naar prijsniveau 2024. De meerjarenbegroting 2023-2026 was berekend met het prijsniveau 2023. Voor de ontwerpbegroting 2024-2027 worden de budgetten geraamd op prijsniveau 2024, waarmee ook in deze circulaire rekening wordt gehouden. Daarnaast heeft het rijk een bijstelling van het accres inzake een extra prijsbijstelling vanaf 2023. Voor de jaarschijf 2024 is de loon- en prijsbijstelling nagenoeg conform het bedrag ad € 1.960.000,- waarmee in de voorjaarsnota 2024-2027 rekening was gehouden (zie blz. 7). Voor de jaren 2023, 2026 en 2027 worden de met name de hogere loonkosten niet gedekt uit de extra middelen in deze meicirculaire.

2 Financieringsmethodiek medeoverheden

In de meicirculaire 2023 wordt eenmalig in 2027 € 1 miljard aan de gemeente uitgekeerd. Eersel ontvangt € 792.780,-. In het coalitieakkoord heeft het kabinet een nieuwe financierings-systematiek voor mede overheden aangekondigd met als doel een stabiele(re) financiering en meer autonomie voor medeoverheden. Bij de Miljoenennota 2023 heeft het kabinet aanvullend eenmalig € 1 miljard voor gemeente beschikbaar gesteld. Daarnaast worden de fondsen vanaf 2027 geïndexeerd op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (BBP). Het rijk geeft aan dat hiermee een stabiel, solide en duurzame financiële basis wordt geboden.

3+3a Integraal zorgakkoord

Het kabinet stelt structureel extra middelen beschikbaar ter compensatie van de gestegen kosten als gevolg van het abonnementstarief. De financiële effecten, waaronder prijsstijgingen, zijn op dit moment nog onvoldoende duidelijk. Naar verwachting bestaat er meer duidelijkheid ten tijde van de 2e bestuursrapportage 2023. Voorgesteld wordt om deze extra rijksmiddelen tot die tijd in een stelpost te ramen. Het betreft de volgende bedragen:

- 2025: € 87.648,-
- 2026: € 82.473,-
- 2027: € 79.400,-

4+4a Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijke hulp Wmo

In de meicirculaire 2022 zijn de gemeente gekort in verband met het voornemen om vanaf 2025 een inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor huishoudelijke hulp Wmo in te voeren. Nu wordt in deze meicirculaire deze korting teruggedraaid. Gemeente Eersel heeft toen deze korting budgettair neutraal verwerkt middels een lagere raming op de post eigen bijdrage. Nu kan deze lagere eigen bijdrage worden teruggedraaid, waardoor deze mutatie bijna budgettair neutraal verloopt.

5+5a Herinvoering eigen bijdrage Wmo

Vanaf 2026 wordt een inkomensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo 2015 heringevoerd. Het rijk verwacht hiermee een besparing van 225 miljoen vanaf 2026, waarmee de algemene uitkering nu wordt gekort. Voor gemeente Eersel betekent dit een korting van € 175.761,- in 2026 en € 169.259,- in 2027. Vooralsnog wordt deze korting budgettair neutraal verwerkt, uitgaande van de verwachting dat de eigen bijdrage met eenzelfde bedrag zal stijgen.

6+6a+6b+6c Rijksuitkering jeugdzorg

In deze meicirculaire zijn de jeugdzorg middelen voor de jaren 2024 en 2025 toegekend. Gemeente Eersel had net als vele andere gemeenten de verwachte rijksmiddelen al geraamd in een stelpost. Deze kan nu voor deze jaren vrijvallen. Tegelijk geeft het rijk aan dat vanaf 2025 de gemeenten een besparing kunnen inboeken van 500 miljoen, die dus hierdoor ook niet aan de gemeente worden uitgekeerd. Voor gemeente Eersel betekent dit een bedrag van € 300.000,- . We gaan ervan uit, dat deze door het rijk aangegeven besparing kan realiseren, waarmee deze korting budgettair neutraal verloopt.

7+7a Flankerend beleid energiearmoede

Verhuurders, energieleveranciers, waterleveranciers en zorgverzekeraars zijn verplicht om betalingsachterstanden van inwoners aan gemeenten te melden. Gemeenten treden vervolgens in contact met inwoners om een ondersteuningsaanbod te doen.
Tot nu toe worden inwoners schriftelijk of telefonisch benaderd naar gelang de ernst van de achterstanden. Er is een pilot in voorbereiding om huisbezoeken te brengen bij de ernstige betalingsachterstanden. Voorgesteld wordt om de middelen ad € 23.072,- voor de pilot in te zetten en de post schuldhulpverlening te verhogen. In de 2e bestuurlijke rapportage 2023 zal dit formeel aan uw raad worden voorgelegd.

8+8a Dienstverlening gemeenteaanpak armoede en schulden

Landelijk wordt een toename gezien in inwoners met geldzorgen. Niet alleen onder de laagste inkomens, maar ook bij middeninkomens. We zetten in 2023 extra in op het signaleren van geldzorgen. Naar verwachting leidt dit tot een verhoogd gebruik van schuldhulpverlening en minimaregelingen. Derhalve wordt voorgesteld deze middelen ad € 18.458,- hiervoor in te zetten. In de 2e bestuurlijke rapportage 2023 zal dit formeel aan uw raad worden voorgelegd.

9+9a Wet goed verhuurderschap

De Wet goed verhuurderschap treedt op 1 juli 2023 in werking. Met deze wet kunnen ongewenste verhuurpraktijken worden tegengaan. Woningzoekenden, huurders en arbeidsmigranten worden hierdoor beter beschermd. De wet introduceert verschillende instrumenten, waaronder (basis)normen voor goed verhuurderschap, de bevoegdheid om verhuurdervergunningen te introduceren en de mogelijkheid voor gemeenten om het beheer van een woning over te nemen. Als gemeente moeten we lokale wetgeving voorbereiden. Hiervoor is via de 1e bestuursrapportage 2023 budget gevraagd. Inmiddels is gebleken dat ook een meldpunt moet worden ingericht, een handhavingsstrategie, werkprocessen en mandatering moeten worden opgesteld en regionale afstemming moet plaatsvinden. Om deze werkzaamheden te bekostigen wordt vanuit het Rijk aan gemeenten een bijdrage verleent van € 8.456,-. Wij gaan er vanuit dat dit bedrag volstaat. In de 2e bestuurlijke rapportage 2023 zal dit formeel aan uw raad worden voorgelegd.

10+10a Brede impuls combinatiefuncties/buurtcoaches

Al vele jaren maakt deze rijksuitkering onderdeel uit van de algemene uitkering. Vanaf 2023 maakt de rijksbijdrage voor brede impuls combinatiefuncties/buurtcoaches geen onderdeel meer uit van de algemene uitkering maar heeft het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport inmiddels een specifieke uitkering verstrekt voor het versterken voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026 (SPUK breed). De brede impuls combinatiefunctie/buurtcoaches maakt hiervan onderdeel uit. Per saldo is deze mutatie budgettair neutraal.

11+11a Taal voor ontheemden uit Oekraïne

Het rijk heeft middelen ter beschikking gesteld in het kader van taal voor Oekraïners. Gemeente Eersel heeft bijgedragen aan een onderzoek van het rijk in dit kader. Het rijk heeft verschillende gemeenten betrokken in dit onderzoek van kleine tot grote gemeenten. Gemeente Eersel heeft activiteiten in de gemeentelijke opvanglocaties met taalcoaches die de doelgroep op een informele manier helpen aan de verbetering van de Nederlandse taal. Het aantal mensen binnen de opvang zowel gemeentelijk als particulier stijgt en er is een groeiende behoefte onder de doelgroep om de taal te leren. We stellen uw raad voor om de middelen die beschikbaar zijn gesteld voor Oekraïners te reserveren en toe te voegen aan post Opvang Oekraïners aangezien de kosten voor onze gemeente in dit project zullen stijgen. In de 2e bestuursrapportage 2023 zal dit formeel aan uw raad worden voorgelegd.

12+12a Leerlingenvervoer Oekraïne

Gemeente Eersel heeft vanaf mei 2022 kosten gemaakt om de leerlingen afkomstig uit Oekraïne te vervoeren naar de locatie voor EOA (Eerste Opvang Anderstaligen) op basisschool 't Palet in

Hapert. Omdat het bestaande leerlingenvervoer overbelast was en nog steeds is, is er een busdienst georganiseerd die de leerlingen op de verschillende verblijflocaties binnen de gemeente dagelijks ophaalt en ook weer terugbrengt. Zodra de leerlingen afkomstig uit Oekraïne voldoende vaardig zijn in de Nederlandse taal, stromen zij in het reguliere onderwijs in hun eigen woonplaats in. Leerlingenvervoer is dan niet meer van toepassing.
Wij stellen uw raad voor de rijksmiddelen ten behoeven van de bekostiging voor de Oekraïense leerlingen ter grootte van € 31.845,- toe te voegen aan de post huisvesting opvang Oekraïners. In de 2e bestuursrapportage 2023 zal dit formeel aan uw raad worden voorgelegd.

2. Geactualiseerd financieel beeld

Doorkijk begrotingssaldi voorjaarsnota 2024-2027 ná meicirculaire 2023

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldi 2023 én voorjaarsnota 2024-2027 na prioriteit C (blz. 11 VJN)	**370.423**	**-1.409.147**	**-1.228.294**	**-4.173.167**	**-4.134.904**
correctie 1e berap 2023: post jeugdhulpccrisis		70.000	70.000	70.000	70.000
raadsvoorstel 4juli 2023: KTM Randweg A2 Eindhoven	-255.125	67.055	8.669	8.994	8.750
Subtotaal: saldi zoals vermeld bij vaststelling begroting 2023-2026	**115.298**	**-1.272.092**	**-1.149.625**	**-4.094.173**	**-4.056.154**
Netto effect meicirculaire 2023	-350.428	-60.969	-70.274	-536.859	-1.056.515
Geactualiseerd begrotngssaldi incl. meicirculaire 2023	**-235.130**	**-1.333.061**	**-1.219.899**	**-4.631.032**	**-5.112.669**

In bovenstaand overzicht worden de actuele begrotingssaldi weergegeven. Als vertrekpunt zijn de saldi overgenomen uit de aan uw raad verstrekte voorjaarsnota 2024-2027 tot en met C-prioriteit. Hierop is het netto effect van meicirculaire gecorrigeerd en daarnaast een tweetal mutaties. De correctie op de 1e bestuurlijke rapportage betreft een mutatie op het bedrag zoals verwerkt in de voorjaarsnota. In de raadstukken van de 1e bestuurlijke rapportage, die aan uw raad zijn verstrekt, is deze correctie wel verwerkt. Tot slot wordt als volledigheid ook de mutaties op de begrotingssaldi meegenomen de voorstellen tot en met de raadsvergadering van 4 juli a.s.

Doorkijk resterende vrij inzetbare algemene reserve

Saldi na prioriteit C (blz 14 Voorjaarsnota 2024-2027)		**442.544**
Oorspronkelijke resultaatbestemming inzake rijksmiddelen opvang Oekraïners	860.000	
Aangepaste resultaatbestemming conform raadsvoorstel bij jaarrekening 2022	1.248.000	
		-388.000
Geactualiseerd resterend saldo vrij inzetbare algemene reserve		**54.544**

In de voorjaarsnota 2024-2027 was geanticipeerd op een resultaatbestemming bij de jaarrekening 2022. Aangezien deze resultaatbestemming bij het onderdeel opvang Oekraïners is gewijzigd, wijzigde hiermee ook de beschikbare algemene reserve. In bovenstaand overzicht is deze wijziging verwerkt, waarmee u een actueel overzicht heeft van de resterende algemene reserve.